

Hospodaření římskokatolické církve v roce 2021

Představení kategoriální pastorače

Praha, 3.11.2022

Motto: Katolická církev hospodaří se ziskem, který
směřuje na neziskové služby.

P. ThLic. Ing. Stanislav Příbyl, ThD. CSsR
generální sekretář České biskupské konference

„Církev není podnikatelský záměr. Naším cílem je hospodařit jako firma, ale žít jako komunita.“

Mons. Ing. Zdenek Wasserbauer
pomocný biskup a generální vikář pražské arcidiecéze

„Naším cílem je poskytovat více služeb za méně peněz.“

sr. Františka Jana Majerčíková
nemocniční kaplanka

„V nemocnici jsme k dispozici pro kohokoli, nejen pro nemocné.“

**ZISK Z HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI DÁVÁME NA
HLAVNÍ ČINNOST (SLUŽBY CÍRKVE PRO VĚŘÍCÍ
I ŠIROKOU VEŘEJNOST)**

Hospodářský výsledek

- Zisk z vedlejší (hospodářské) činnosti pokrývá ztrátu z hlavní (neziskové) činnosti.
- I přes úbytek státního příspěvku a darů jsme v plusu. Zásluhu na tom v roce 2021 měl prodej nevyužitého majetku, podpora lesního hospodaření a zhodnocení investic.

Hospodářský výsledek celkem

+ 646 mil (meziročně + 270 mil.)

EBITDA celkem + 1 400 mil (meziročně + 356 mil.)

Hospodářský výsledek

	Hlavní činnost (neziskové a duchovní služby) 2021	Rozdíl oproti 2020	Vedlejší (hospodářská) činnost 2021	Rozdíl oproti 2020
Výnosy	2 607 mil.	- 143 mil.	6 126 mil.	+ 1 272 mil.
Náklady	3 192 mil.	+ 115 mil. (snížení)	4 894 mil.	- 975 mil. (zvýšení)
EBITDA	- 392 mil.	- 41 mil.	1 792 mil.	+ 397 mil.
Hospodářský výsledek	- 585 mil.	- 28 mil.	+ 1 232 mil.	+ 298 mil.

Struktura příjmů a výdajů diecézí římskokatolické církve v ČR

Příjmy diecézí 2021

- Dary 362 mil. korun / - 53 mil. / - 13 %
- Kostelní sbírky 364 mil. korun / + 28 mil. / + 8 %
- Dotace provozní 753 mil. korun / - 156 mil. / - 17 %
čerpání z různých zdrojů, kofinancování ap.
- Státní příspěvek 625 mil. / - 45 mil. / - 6,7 %
- Roční splátka náhrady 1.410 mil. / + 35 mil. / + 2,5%
- Hospodářská činnost (tržby za vlastní výkony) 4.090 mil / + 1.287 mil. / + 45,9 %

Výdaje diecézí 2021

- Osobní náklady 936 mil. / - 23 mil. / -2,4 %
- Opravy kostelů a dalších církevních staveb 1 303mil. / - 113 mil. / - 8 %
- Školství 35 mil. / - 98 mil. / - 73.7 %
- Sociální a zdravotní projekty 21 mil. / - 74 mil. / - 69,7 %
- Kultura 37 mil. / + 1,6 mil. / + 4 %
- Pastorece (křty, svatby, pohřby, kategoriální pastorece, ...) 687 mil. / + 67 mil. / +11 %
- Investice do nemovitého majetku vč. lesů a zemědělství 575 mil. / - 271 mil. / - 32 %
- Finanční investice (etické investování) 869 mil. / - 166 mil. / - 16 %
- Odvedená daň z příjmu 229 mil. / + 59 mil / + 35 %

Výdaje řeholních společenství nejsou zahrnuty.

NAVZDORY COVIDU JSME UDRŽELI
VÝDAJE NA DUCHOVNÍ
A NEZISKOVÉ AKTIVITY

Služby církve pro veřejnost

Celkové výdaje na hlavní/neziskovou činnost 2021: 3,2 miliardy

- Osobní náklady **936 mil.**
- Pastorce (duchovní činnost): **688 mil.**
  - Křty, svatby, pohřby, duchovní rozhovory, kaplanská služba, aj.
- Další výdaje na společensky prospěšné aktivity **1 395 mil.**
  - Péče o kulturní krajinu (přímé výdaje diecézí katolické církve na obnovu a opravy církevních staveb): **1 303 mil.**
    - *Výdaje řeholních společenství nejsou zahrnuty.*
  - Přímé příspěvky církevním školám z diecézí: **35 mil.**
  - Zdravotní a sociální projekty: **21 mil.**
    - *Církevní nemocnice jsou financovány ze zdrojů řeholních řádů*
  - Kulturní projekty, zpřístupnění památek: **37 mil.**
    - www.cirkevniuristika.cz, #RedWednesday, Dny lidí dobré vůle na Velehradě aj.

ČESKÁ
BISKUPSKÁ
KONFERENCE

O LIDECH A PRO LIDI

Lidé v církvi

Práce pro víc než 20 000 lidí.

- Přímo pro diecéze pracuje 3 336 osob.
  - Na území ČR působí cca 1 700 kněží, z toho cca 500 řeholních.
- + Zprostředkovaně:
- 9 250 zaměstnanců církví zřizovaných Charit;
  - přes 3 000 zaměstnanců lesních dodavatelů (místní subdodavatelé v regionech);
  - ca 4 000 osob zaměstnaných v církevním školství, z toho 2 700 učitelů;
  - v církevních nemocnicích pracuje zdravotnický personál ca 600 osob.

**KATEGORIÁLNÍ PASTORACE PATŘÍ
V ČR MEZI NOVĚJŠÍ SLUŽBY**

Kaplanská služba

- Kategoriální pastorače = duchovní péče poskytovaná vně náboženských společenství = služba náboženských společenství veřejnosti, mimo vlastní struktury
- Služba přítomností a nasloucháním všem, kdo ve veřejných institucích tuto službu potřebují a projeví o ni zájem, včetně nevěřících
- Péče o náročná povolání a trpící
- Kaplan pomáhá nalézt smíření a odpuštění; poskytuje i podporu pečujícím.
- Pomáhá vést k naplnění potřeb (mj.)
  - i) smyslu života, nemoci, utrpení,
  - ii) potřeba lásky,
  - iii) potřeba smíření a odpuštění

„Kaplan si svou službu nevybírá, je přítomen pro každého.“

Nemocniční kaplani

- V 66ti zdravotnických zařízeních působí 113 nemocničních kaplanů vyslaných katolickou církví.
  - Sdružení v **Katolické asociaci nemocničních kaplanů v ČR.**
- Členy asociace je také 12 odborníků a 19 dobrovolníků v pastorační péči.
  - Druhá zastřešující organizace, **Asociace nemocničních kaplanů**, sdružuje především kaplany vyslané církvemi sdruženými v **Ekumenické radě církví v ČR.**
- Kaplani většinou denně, někteří obden přichází do zařízení, obchází přidělená oddělení a komunikují s personálem a pacienty.

Vojenští kaplani

- Od vzniku Duchovní služby Armády ČR do dnešního dne prošlo duchovní službou celkem 27 vojenských kaplanů z katolické církve:
  - 26 římskokatolických (z toho 20 kněží a 6 trvalých jáhnů) a 1 řeckokatolický.
- Aktuálně v aktivní službě 12 vojenských kaplanů
  - 10 římskokatolických (6 kněží a 4 trvalí jáhni) a 1 řeckokatolický kněz + 1 trvalý jáhen je vojenským kaplanem aktivních záloh.
- Všichni vojenští kaplani jsou vojáci z povolání, tudíž zaměstnanci na plný úvazek.
- Duchovní služba v armádě funguje v ČR od 3. 6. 1998, kaplany vysílá ČBK a ECR.

Vězeňská duchovní služba

- Vězeňská duchovní služba je sborem vězeňských kaplanů, kteří jsou zaměstnanci Vězeňské služby.
- V současné době působí ve Vězeňské službě ČR celkem 61 kaplanů ve 35 vězeňských zařízeních, z toho je 27 kaplanů za římskokatolickou církev a 4 kaplani z řeckokatolické církve.
- Kromě toho v r. 2021 docházelo do vězeňských zařízení 136 dobrovolníků ze 13 křesťanských církví.
- Z toho za katolickou církev působí celkem 40 dobrovolných duchovních - kněží, jáhnů i laiků.
- Tuto pastorační službu vykonávají zdarma ve svém volném čase.

Duchovní služba u policie

- nejmladší duchovní služba
- 14. dubna 2020 podepsána *Dohoda o podmínkách vzniku a působení duchovní služby v prostoru Policie České republiky a u ostatních bezpečnostních sborů.*
- první dva policejní kaplani:
  - 1 římskokatolický jáhen s celorepublikovou působností
  - 1 starokatolický kněz na území Krajského ředitelství policie Českobudějovického kraje

ČESKÁ
BISKUPSKÁ
KONFERENCE

LOKÁLNÍ HOSPODAŘENÍ FINANČNÍ INVESTICE

Investice na zajištění vlastní budoucnosti

- Náhrada ve výši 1 410 mil. korun pro diecéze
  - Cílem je investovat náhradu na zajištění budoucnosti
- Investice na hospodářskou činnost 1 685 mil. korun
  - Nemovitosti
  - Lesy, polnosti
  - Finanční investice:
- Katolický fond a podfond (stav k 31. 12. 2021):
  - **Růstový:** celkový vlastní kapitál 1 537,8 mil. Kč; výnos za rok 2021 19,23%; průměrný výnos od založení fondu 9,81%
  - **Výnosový:** celkový vlastní kapitál 264,4 mil. Kč; výnos za rok 2021 2,47%; průměrný výnos od založení fondu 3,87%
  - **Nemovitostní:** celkový vlastní kapitál 187,5 mil. Kč; výnos za rok 2021 4,32%; průměrný výnos od založení fondu -4,57%
    - Rok 2022 všeobecně špatný, díky růstu inflace a úrokových měr se propadly ceny nemovitostí více než akcií a dluhopisů.
- Mechanismy solidarity mezi diecézemi

Lokální hospodaření

- Působení v zemědělství a lesnictví
  - letos dotace + kůrovec na ústupu
  - 110 tis. ha lesů
  - 42 tis. ha polí
  - 2,5 ha rybníky
- Investice do zemědělské a lesní půdy: 120 mil. korun
- Péče o svěřený majetek (viz výdaje opravy památek = péče o kulturní krajinu)
- Regionální podniky, stálý zaměstnavatel v regionech, spolupráce na místní úrovni (kraje, obce)

VÝHLEDY 2022+ SOLIDARITA, RŮZNORODOST, UDRŽITELNOST

Solidarita a dlouhodobost

- Církev není podnikatelský subjekt, principem je:
  - zodpovědná správa svěřeného majetku
  - dlouhodobá udržitelnost zdrojů pro vlastní činnost
- Cílem je získávat prostředky na rozšiřování služeb v rámci hlavní, tj. neziskové činnosti církve.
- Není cílem vytěžit nějakou oblast pro okamžitý zisk, ale trvale udržitelným způsobem generovat (pravidelný) příjem a zároveň poskytovat služby i zaměstnání ve všech regionech.
- Solidarita napříč regiony i obory.
- Různorodé podnikání – v případě krize jednoho odvětví podpora z jiných projektů (2018/19 kúrovec; 2020/21 COVID, 2021 energie, ...)

ČESKÁ
BISKUPSKÁ
KONFERENCE

Děkujeme za pozornost!

Další informace najdete na
www.cirkev.cz/odbor-cirkevnych-dat

V prezentaci byly použity fotografie: kolektiv autorů Člověk a víra.